

[Alfred Jørgensen.]

en nedsættelse af klassernes timetal for de årgange, hvor eleverne allerede er skoletrætte. Det er en kendsgerning — og den gælder i almindelighed alle eleverne i skolen — at der er en grænse, ja, en ret snæver grænse for, hvad man kan proppe i eleverne af kundskaber og belæring, og jeg tror, at man med hensyn til timetal og fagtrængsel i skolen er ved at overskride denne grænse; det vil ikke være klogt at gå videre ad den vej.

Med hensyn til det konservative forslag til folketingsbeslutning om ændringer i skolevæsenets ordning er forholdet jo det, at dette forslag ligger på linje med de tanker, jeg gav udtryk for, sidst vi havde skoledebat i det høje ting — refereret i Folketingsstidende 1955-56, sp. 657—63. Efter forslaget opretholdes den bestående skoleordning, hvad jeg også har været inde på, som den bedste af de foreslåede løsninger, men desuden foreslås indførelse af et obligatorisk 8. skoleår. Hertil vil jeg sige, at også jeg er tilhænger af et 8. skoleår, men vel at mærke på frivillig basis. Jeg kender af erfaring lidt til, hvad det betyder, når elever, der ikke ønsker at deltage i det 8. skoleårs undervisning, alligevel bliver tvunget derind og ved deres uvilje er med til at hindre, at de elever, som har lysten og muligheden for at opnå udbytte af denne undervisning, får noget ud af det. Endelig påskønner jeg den i afsnit V optagne bestemmelse om, at den private skoles fortsatte beståen skal sikres.

Det skal ikke skjules, at der er ting i den højtærede undervisningsministers forslag, der nok kan vække uro inden for den private eksamensskole.

Formanden: Jeg henstiller, at man hører talerne i ro.

Alfred Jørgensen: Jeg tænker på lovforslagets bestemmelse om, at 1. eksamensklasse skæres bort. Det er klart, at det vil være en trussel mod skolernes økonomi, når driften er baseret på en 5-klasset skole og den nu skæres ned til en 4-klasset. Og forholdet bliver endnu mere grelt, når der ses på investeringen i bygningerne, en investering, der i givet fald må forrentes og afskrives under vilkår, der er ugunstigere,

end da investeringen fandt sted. Her må det yderligere understreges, at skolerne har tilvejebragt bygningerne for egne midler uden nogen form for tilskud. Hertil kommer en eventuel nyordning af gymnasiet med mulighed for en afgang til denne skoleform efter 2. realklasse i stedet for som nu efter mellemskoleeksamen eller realeksamen, d. v. s. 1 eller 2 år tidligere end nu, en ordning, der kan få alvorlig indflydelse på nogle skolers økonomi.

I denne forbindelse vil jeg også omtale loven om vederlagsfri undervisning. Denne lov, der kun omfatter elever, der går i offentlig skole, fik ved undervisningsministerens cirkulære til kommunerne om disses adgang til at slutte overenskomst med private realskoler også betydning for disse skolers elever, men kun i de tilfælde, hvor der er oprettet kontrakt mellem kommunen og den private realskole. Der er herved skabt en forskelsordning, som forældrene næppe kan være tjent med, og af hensyn til forældrene burde denne forskel udjævnes; jeg gentager: af hensyn til forældrene — ikke af hensyn til skolerne; fra den private skoles side beklages det, at skolerne mister deres private præg ved, at kommunen skydes ind mellem skolen og hjemmet.

Den skolelovgivning, som nu er på dagsordenen, og som vel også har en mulighed for at blive gennemført, kan blive bestemmende for skolens liv og arbejde lang tid fremover. Det er derfor ønskeligt, at alle muligheder underkastes en grundig prøvelse, og dette kunne ske i en kommission. Nu hørte jeg jo rigtignok, at den højtærede undervisningsminister forleden dag gav udtryk for, at tidspunktet for nedsættelse af en kommission var forpasset, da sagen nu var afklaret og en afgørelse var på trapperne. Det forekommer mig dog, at en sammenligning mellem de lovforslag, den højtærede undervisningsminister fremsatte i fjor, og de lovforslag, han nu har fremsat, giver indtryk af, at det med afklaringen ikke er slet så afgjort, og at den højtærede undervisningsminister i hvert fald ikke har bidt sig fast i noget bestemt standpunkt, men stadig er tilgængelig for argumenter og påvirkning, hvad jeg naturligvis ikke vil laste ham for. Dette får mig til alligevel at støtte tanken om nedsættelse af en hurtigt